

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2024

Marking Scheme

Romanian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

LEAVING CERTIFICATE EXAMINATION, 2024

HIGHER LEVEL

ROMANIAN

MARKING SCHEME

LIMBA ROMÂNĂ

BAREM DE NOTARE

Maximum: 100 de puncte

PARTEA I

Total: 30 de puncte

Răspuns corect bazat pe text și exprimat cu propriile cuvinte

1. Înțelegerea corectă a sensului dedus din text:

- a) *un om bun la toate* – o persoană care este capabilă să îndeplinească mai multe sarcini, să desfășoare mai multe activități, care nu sunt neapărat în directă legătură cu specializarea sau cu funcția lui; o persoană capabilă să facă multe, bine, sau care este folosită de către ceilalți pentru a face orice au ei nevoie.
- b) *comunități închise* – indivizi, într-o societate, care formează un grup, o comunitate, prin prisma unor criterii diverse: etnice, religioase, economice etc. ; aceste grupuri au setul lor de reguli de conviețuire și membrii lor nu interacționează cu restul societății ; aceste comunități nu sunt deschise decât pentru cei ca ei.
- c) *să se gospodărească exact ca la țară* – Țăranii mutați la oraș au păstrat amintirea și, mai mult, prezența, parcă, a gospodăriei în care au crescut sau pe care au întemeiat-o. Gospodăria este cea care îi validează ca gospodari în sânul societății rurale, cea care le dă valoare și în care regăsesc direct rodul muncii lor. Chiar dacă acum trăiesc la oraș, ei continuă pe cât posibil niște activități și un mod de viață care le dau sentimentul de a fi gospodar.
- d) *un marginal* – o persoană care, prin modul ei de viață, prin acțiunile, concepțiile sau principiile sale, nu se integrează în ansamblul societății ; o persoană care se diferențiază în așa fel, încât societatea îl va împinge în afara grupurilor constituite pe un set de norme, scrise sau nescrise.

- e) *ființă socială* – ființă integrată într-o comunitate, care trăiește în mijlocul unei societăți; ființă care are nevoie de apropierea celorlalți, pentru a se împlini. Condiția de ființă socială implică, deopotrivă, drepturi și responsabilități.

(5 puncte)

2. Identificarea informațiilor detaliate din text:

Prezentați pe scurt, cu propriile cuvinte, ce înseamnă, potrivit textului, să fii adaptabil, drept condiție generală pentru obținerea unui loc de muncă.

Să fii adaptabil la locul de muncă înseamnă, potrivit textului, să fii mereu disponibil, pentru a putea răspunde solicitărilor dintre cele mai diverse, mai mult sau mai puțin în legătură directă cu specificul postului tău. Să fii adaptabil presupune să poți face schimbări în viața ta personală, drept consecință a cerințelor de la locul de muncă: să sacrifici timpul liber pe care, poate, îl petreceai cu prietenii sau în care aveai o activitate de recreere. Să fii adaptabil înseamnă să fii gata să lucrezi în plus, pentru a compensa lucrul deficitar al altora, încât responsabilitățile echipei sau ale grupului să fie îndeplinite.

(5 puncte)

3. Înțelegerea ideilor de fond exprimate în text :

Descrieți pe scurt o situație menționată în text în care este nevoie de adaptare

O situație menționată în text care presupune un efort de adaptare este cea în care, în ultima perioadă, oamenii (în special tinerii) aleg să se mute de la oraș la țară. Viața la țară nu le este impusă, dar este o alegere pe care o fac singuri, ca urmare a principiilor și a experienței lor de viață. Cei care, poate, s-au născut la oraș și nu cunosc țara decât din amintirea vacanțelor la bunici renunță la aspectele comode ale vieții pe care ți le oferă mediul urban (infrastructură, utilități casnice, mediu cultural), dar, în acest fel, scapă și de aspectele negative ale acestei vieți (poluare, pierderea contactului cu natura, pierderea echilibrului interior). Mutați la țară, aleg să facă cu mâna lor atâtea lucruri pe care înainte le primeau de-a gata. Repară case, cultivă pământul și cresc animale pentru a avea hrană sănătoasă, se ocupă de educația copiilor lor. Chiar dacă este o

alegere a lor, ei tot trebuie să facă față, în fiecare zi, unor provocări și să depună efort continuu pentru a rămâne pe drumul ales.

4. Înțelegerea profundă a unor idei din text, exprimate mai puțin explicit, demonstrând capacitate de gândire analitică și extrapolarea cunoștințelor:

Prezentați motivele care, potrivit textului și propriei opinii, îi determină pe unii oameni să refuze adaptarea și să rămână legați de vechile realități ale existenței lor, chiar și atunci când ajung într-o situație nouă de viață.

În unele cazuri, situația nouă de viață nu este alegerea celor care o trăiesc, ci le este impusă acestora, de familie sau de sistemul social/politic în care trăiesc. În cazul mutării dintr-un loc/țară în altul /alta, unii membri ai familiei îi urmează pe alții, deci schimbarea nu va fi asumată de aceștia, ei vor schimba doar spațiul viețuirii lor, dar vor duce mai departe obiceiurile lor de viață de până atunci.

Schimbarea poate fi făcută din motive economice, financiare – și în acest caz, noul loc de viață înseamnă doar un nou loc de muncă, dar, în afara acestuia, oamenii nu schimbă modul lor de a trăi.

Vârsta celor care trebuie să se adapteze unei noi situații de viață este, de asemenea, decisivă pentru modul în care se va petrece adaptarea. Pentru cei mai în vârstă, noul, ca o imagine fără istorie, este pus în balanță cu o întreagă experiență de viață în mediul anterior.

Nevoia, mai puternică sau mai redusă, de a interacționa cu ceilalți din noul mediu este, de asemenea, decisivă pentru procesul adaptării.

(5 puncte)

5. Demonstrarea unei bune înțelegeri a textului în ansamblu și capacitatea de a explica puncte de vedere personale:

Ținând cont de ideile regăsite în text, ca și de propriile cunoștințe și de experiența voastră, prezentați în ce constau provocările întâlnite de emigranți în noua țară, în care trebuie să se adapteze.

Emigrarea este, în termeni de adaptare, situația cea mai complexă și solicitantă pentru cei care o trăiesc. Practic, toate aspecte vieții de zi cu zi se schimbă sau sunt date peste cap, iar emigrantul trebuie să reorganizeze schema zilnică a vieții sale, la nivel individual, familial,

profesional, social. Limba poate fi nouă sau cunoscută doar la nivel livresc, locul de muncă, anturajul, geografia spațiului - toate sunt noi și implică efort în adaptare.

Prin adaptare, cel venit într-o țară străină urmărește propria stare de bine, dar aceasta nu se poate face fără a-i lua în calcul pe ceilalți. Diferența culturală și de mentalitate pot fi radicale, în unele situații. Atunci, emigrantul poate trăi procesul de adaptare în același timp cu încercarea de a păstra propria identitate, chiar de a o face cunoscuta celorlalti. Adaptarea nu înseamnă uniformizare sau renunțare la sine, ci încercarea de a păstra în armonie raportul dintre *fortăreața* ta și societate.

(5 puncte)

6. Buna înțelegere a textului și a implicațiilor fenomenului descris în el:

Ce rol are recunoașterea celorlalți în propria stare de bine? Exprimați-vă părerea, raportându-vă, totodată, la tema textelor și la situațiile și argumentele evocate în textele date.

(5 puncte)

Atingerea unei stări de bine personale se resimte în relațiile noastre cu ceilalți. În același timp, ea poate fi determinată de ceilalți, de așteptările lor față de noi, ca și de reacțiile lor la ceea ce facem sau la cum facem anumite lucruri.

Suntem ființe sociale, ne desăvârșim sau ne verificăm capacitățile prin interacțiunile cu ceilalți, în mijlocul celorlalți, dar avem nevoie și de întrevederi, de dialog doar cu noi înșine, în care să ne stabilim repere și priorități.

Dacă acțiunile noastre principale sunt orientate către ceilalți – facem o muncă sau depunem efort pentru ceilalți, proiectăm acțiuni în beneficiul comunității, poate chiar facem sacrificii personale pentru a fi pe placul sau în ajutorul celorlalți - , atunci starea noastră de bine se naște din a fi văzuți și apreciați pentru ceea ce facem. Recunoașterea celorlalți (firească, în ochii noștri) ne aduce mulțumire, așa cum, pe de altă parte, lipsa acestei recunoașteri ar dăuna stării noastre de bine și, lucru grav, echilibrului nostru interior.

Notă:

La **Partea a II-a** și la **Partea III-a**, vor fi luate în considerare, pentru acordarea punctajului, următoarele criterii:

1. **Claritatea scopului** – candidatul înțelege întrebarea și răspunde într-un mod clar – 30%;
2. **Coerența răspunsurilor** – candidatul folosește textul într-un mod propriu gândirii sale; ideile sunt exprimate structurat și logic – 30%;
3. **Eficiența limbajului** – candidatul demonstrează că stăpânește limba suficient de bine pentru a-și exprima clar și cursiv ideile și opiniile – 30%;
4. **Respectarea regulilor de gramatică, de ortografie și de punctuație** – 10%.

PARTEA a II-a

Total: 30 de puncte

Este bine să fii adaptabil sau mai degrabă e mai sănătos să te împotrivești schimbării, să-ți stabilești un set de reguli după care să trăiești toată viața? Societatea te respinge atunci când ești un inadaptat sau îți poți găsi locul tău?

Discutați această temă, în lumina textelor și exprimându-vă propria părere. (aproximativ 100-150 de cuvinte)

Este un lucru cert că nu putem trăi fără adaptare. Sunt fire infinite și nenumărate care ne leagă de tot ce este în jurul nostru (oameni, locuri, istorie...) și adaptarea la un mod de viață este, la bază, și o formă de a ne afirma apartenența la un loc/comunitate/popor.

Să te adaptezi poate fi și o formă de exprimare a atașamentului față de ceva din afara ta (din nou, poate fi vorba de persoane anume, locuri, culturi etc.).

În același timp, fiecare dintre noi trebuie să se cunoască și să se înțeleagă cât mai bine, pentru a nu trăi situații de dezechilibru, de criză interioară, când înfruntă mediul exterior.

Stabilirea propriilor repere și construirea propriilor principii ne fac să ne putem adapta fără a ajunge să facem compromisuri sau să sacrificăm propriul eu.

De asemenea, nu toate schimbările din jurul nostru, adoptate la nivel de societate, sunt benefice sau morale, din punctul nostru de vedere. Propria conștiință, sănătos construită, ne poate ghida, atunci când nu agreăm mersul lucrurilor din jurul nostru. În anumite aspecte ale vieții, putem fi marginalizați de societate, dar conștiința noastră ne poate ajuta să evaluăm riscurile acestei marginalizări asupra propriei persoane.

PARTEA a III-a

Total: 40 de puncte

Scrieți un eseu în care să comentați, la alegere, unul dintre citatele de mai jos (*a.* sau *b.*) (aproximativ 300 de cuvinte):

- a.** *Nu supraviețuiesc speciile cele mai puternice, nici cele mai inteligente, ci cele mai ușor adaptabile. (Charles Darwin)*

SAU

- b.** *Omul este mai slab ca o floare și mai tare ca piatra.
(citată din romanul Capătul drumului, de Liliana Corobca)*

